GAZETA KRAKOWSKA

Nro 13.

W Niedzielę Dnia 15. Lutego 1807.

Z Wiednia d. 7. Lutego.

Wyznaiący Zydowską religią mieszkańcy Wiednia, obchodzili także uroczyście dzień 16 Stycznia, iako rocznicę powrotu Nayiaśnieyszego Cesarza Jmć do tey stolicy. Zgromadzili się na ten koniec w bóżnicach swoich, gdzie po odmowieniu modlitwy o pomyślność Nayiaśnieyszego Cesarza, Jmć (która potem wydrukowana została) i odśpiewaniu stosownych do tey uroczystości psalmow, przełożeni otworzyli składkę i przeznaczyli ią (w kwocie 571 ryn.) dla ubogich wdow poległych w ostatniey woynie żołnierzy. J. C. K. Mość powziął o tem z naywiększem ukontentowaniem wiadomość, i rozkazał swemu prezydentowi naywyższey policyi nadworney, Baronowi Saneraw, nie tylko starszym, ale całemu Zydowstwu one oświadczyć.

Z Tryestu d. 18. Grudnia.

Od kilku miesięcy krążyły około naszego portu procz przybywaiących i odchodzących Rossyyskich okrętow, Angielska fregata i kuter, które wszystkie okręty ściśle przetrząsały. — Dziś rowno z świtem były oba ostatnie okręty o milę przed naszem portem od 7 wielkich w Wenecyi uzbroionych szalup attakowane. Walka trwała aż do godziny pierwszey po południu; lecz iak się zakończyła, nie można wiedzieć, ponieważ ciemna mgła nie pozwalała widzieć, która strona przezwyciężyła. Uczyniono około 1300 wystrzałow; z ręczney broni dał się także słyszeć ogień, co okazuie, że Francuzkie szalupy miały na sobie lądowe woysko. W południe zaczęło się strzelanie co raz daley od Tryestu oddalać. Jutro dowiemy się zapewne o wypadku tey bitwy. Kattaro znayduie się ciągle w ręku Rossyan i Montenegrynow, rownie iak Castel Nouvo, lubo Włoskie gazety donosiły były przed kilku tygodniami, że Francuzi opanowali szturmem ostatnią twierdzę. — Jenerał Marmont osadził twierdze Dalmacyi licznemi załogami.

Z Konstantynopola d. 7. Stycznia.

D. 27 Grudnia wydany został od Wielkiego Sułtana *hattiszerif* do W. Wezyra, w ktorym nakazuie mu, aby udał się z wyznaczonemi od W. Sułtana bąszami, bejami i officerami do obozu, aby zgromadził pod Adryanopolem armiią, i wezwał pod S. chorągiew Mahometa wszystkich Muzułmanow. Woyna przeciw Rossyi iest woyną reli-

gii ogłoszona. Jakoż powaśnieni pomiędzy sobą baszowie i bejowie w Rumelii i Bulgarii, zawiesili swoie niezgody i łączą swe siły przeciw Rossyi.

Na d. 5 Stycznia wydał Reisessendy okolny list do wszystkich zagranicznych ministrow, w którym wyłuszcza przyczyny wydaney Rossyyskiemu dworowi woyny. I tak naypierwey przywodzi:

Zaięcie Krymu wczasie pokoiu i wbrew traktatowi w Kutszuk-Kainardi zawartemu; zaięcie Georgii pomimo dawnieyszych praw państwa Ottomańskiego do tey prowincyi; nadzwyczayne przywłaszczanie sobie mocy Rossyyskich konsulow i gwałtowne rozszerzanie ich przywileiow wbrew zaszłym traktatom; daley mieszanie się dworu Petersburskiego do złożenia Xiąt Moldawskiego i Wołoskiego; nakoniec wtargnienie Jenerała Michelsona z woyskiem do wspomnionych prowincyy pomimo przywrocenia na urzędy rzeczonych Xiążąt, i wezwanie wszystkich Grekow w prowincyach Tureckich do powstania.

Pierwsze nieprzyiacielskie kroki rozpoczęły się zabraniem przybyłey z Sebastopola do portu Konstantynopolskiego Rossyyskiey korwety, i odparciem z pod Ismaelu woysk Rossyyskich, które podstępem usiłowały opanować to miasto.

Z Londynu d. 16. Stycznia. (Przez Danią.)

Rossya otrzyma od nas, iak słychać w subsidyach, dla wsparcia iey woiennych działań, 2 mill. f. szt. (80 mill. zł. pol..) Pierwsza rata 300,000 f. szt. wysłana będzie w tych dniach na fregacie Kwebek z Gottenburga. Onegday podniosła się assekuracya okrętow w Loyds gospodzie do 2 gwineow od sta.

Na d. 12 t. m. umarł tu dotychczasowy Król: Pruski Radca poselstwa Balan.

Dotychczasowy nasz poseł przy dworze Szwedzkim, P. Pierepoint, powraca za pozwoleniem rządu do Anglii. P. Stratton, bywszy w Konstantynopolu poseł, zastąpi tymczasowo iego mieysce, i był onegday przez Lorda Howick Krolowi przedstawiony.

Rząd nasz zamyśla, iak mowią, zaprowadzić znowu paszporty między Anglią, Szkocyą i Irlandyą, iak było czas nieiaki po buncie 1795. Postrzeżone bowiem, że wiele podeyrzanych osób udało się od nieiakiego czasu do Irlandyi.

W Martynice oczekuią przybycia Francuzkiey eskadry pod Admirałem Allemand z Roszefortu z 5000 lądowego woyska.

Trzey Francuzcy korsarze wysadzili lud na iedną z wysp Orkney, i zabrali wiele bydła, zboża, łodzi, i t. d. Wysiedli tam z działami i oszańcowali się; lecz trudniono się ich wyparciem.

Z powodu wydanego wyroku Cesarza Francuzow, ogłaszaiącego wyspy Angielskie w zamknięciu, i zabraniaiącego zawiias Angielskim okrętom do wielu portow, przedsięwziął Król Jmć na wzaiem następuiące środki:

W pałacu Królowey, d. 7 Stycznia 1807, *na radzie w obecności Króla.* — Widząc, iż rząd Francuzki wydał pewne rozkazy, dążące wbrew zwyczaiom woiennym do przecięcia handlu neutralnych narodow z posiadłościami J. K. Mci, i pozbawieiaia razem rzeczonych narodow wszelkiego handlu z innemi kraiami bądź surowemi, bądź wyrobionemi towarami kraiow J. K. Mci. widząc, iż tenże rząd poważył się ogłosić wszystkie kraie J. K. Mci w stanie zamknięcia w ten czas, kiedy floty Francyi i iey sprzymierzyńcow w własnych portach są zamknięte przez waleczność i karność siły morskiey W. Brytanii. A iako podobne środki nieprzyiaciela daią J.

K. Mci nie zaprzeczone prawo do użycia odwetu, i przymuszaią go do zatamowania wszelkiego handlu Francyi, które mocarstwo usiłuie acz nadaremnie szkodzić handlowi poddanym J. K. Mci, co J. K. Mość przy przewyższaiącey sile morskiey uskutecznić może, posławszy przed nieprzyiacielskie porty i brzegi eskadry i licznie krążące okręty, które nie dozwolą do nich się zbliżyć. Lubo J. K. Mość czuie wstręt poyśdż za przykładem nieprzyiaciela i przedsiębrać ostateczne środki, szkodzące wszystkim narodom, które nie są w woynie, widzi się iednak bydż obowiązanym przez słuszny wzgląd na prawa i intereśs swego ludu, nie cierpieć z strony nieprzyiaciela podobnych krokow, bez przedsięwzięcia z swey strony potrzebnych środkow do odwrocenia skutkow tak gwałtownych krokow, i zwrocenia na nieprzyiaciela smutnych następności, iakie z iego postępku wyniknąć mogą. Podobało się zatem J. K. Mci, za zgodą swey rady, postanowic i rozkazać przez ninieysze pismo, iż nie wolno żadnemu okrętowi prowadzic handlu do portow należących do Francyi, iey sprzymierzyńcow, lub zaiętych iey woyskiem, lub będących pod iey wpływem do tego stopnia, że tam Angielskie okręty zawiiac nie mogą. Nakazuie się więc kommendantom woiennych i korsarskich J. K. Mci okrętow, aby uwiadomili wszystkie neutralne okręty, wychodzące lub przeznaczone do podobnych portow, iż nie wolno im tam więcey zawiiac; każdy zaś okręt, któryby nie usłuchał tey przestrogi i postąpił przeciw rozkazowi J. K. Mci, będzie zabrany i iako dobra zdobycz skonfiskowany. Pierwszy minister stanu, Lordowie admiralicyi i sąd admiralicyi, przedsięweżmą potrzebne środki do wykonania ninieyszego rozkazu.

Podp. *W.* Fawkener.

Na posiedzeniu izby niższey d. 14 oświadczył Jen. Gaskoyne: "Minister zagranicznych interessow (Lord Howick) ogłosić kazał list, w którym donosi, iż traktat przyiaźni z Ameryką zawarty został. List ten sprawił wielkie wrażenie i wątpliwość, czyli ustawa kongressu zakazuiąca wprowadzać Angielskie towary do Ameryki ma moc swoią lub iest zawieszona. Pragnę więc wiedzieć, czyli prezydent stanow Amerykańskich iest mocen zawiesić wykonanie wspomnioney ustawy i czyli iest zawieszona. Kupcy Liwerpoolu, których reprezentantem iestem, pragną wiedzieć, czyli mogą posełać swoie towary do Ameryki, i czyli tam nie podpadną konfiskacie.,,

Lord Howick: Uczynione zapytanie iest tego gatunku, iż nie mogę dać na nie dokładney odpowiedzi. Nie mogę poiąć iak moy okolnik mogł podobne wrażenie i wątpliwość sprawić. Wszakże wyraziłem tylko, iż traktat, przyiaźni zawarty został z Ameryką. Tyle iednak mogę zapewnić, iż gdy Amerykańscy pełnomocnicy podpisali traktat, spodziewać się należy, że go rząd Amerykański potwierdzi; a gdy to nastąpi, nie wątpię wcale, że ustawa względem zakazu Angielskich towarow cofniona zostanie.

Lord Castleragh żądał, aby podano izbie liczbę woyska lądowego W. Brytanii, ażeby widzieć można, czyli mamy dostarczaiące siły w teraźnieyszych okolicznościach. Zezwolili ministrowie, z tą iednak rożnicę, iż nie będą dołączone szczegóły o stanie korpusow, osobliwie o korpusie Murzynow, ponieważ ogłoszenie takowych szczegółow byłoby szkodliwe.

Dnia 20. Stycznia.

Na d. 17 t. m, otrzymał Lord prezydent Londynu od prezydenta admiralicyi następuiący bilet:

)(

Z Admiralicyi d. 17. Stycznia.

Milordzie! Mam honor przesłać WPanu wiadomość, która właśnie przez Telegraf z Plimutu nadeszła. Zostaię &c.

Tomasz Grenwill.

Telegraficzne doniesienie.

"Buenos-Ayres odebrane zostało d. 12 Sierpnia, a armiia poszła w niewolą woienną.„

D. 18 posłał daley prezydent admiralicyi następuiący list Lordowi prezydentowi Londynu:

Z Admiralicyi d. 18. Stycznia.

Milordzie! Mam honor przesłać WPanu wypis z listu, który tego rana nadszedł od Lorda Kallingwooda, z wypisem z listu Kapitana Mudge z Portsmutu, który zawiera w sobie wiadomość, iaką powziął od kommendanta Hiszpańskiego szonera Kupido, zabranego przez szonera Kalipso na d. 27 Grudnia.

Tomasz Grenwill.

Wypis z listu Admirała Kollingwooda do Sekretarza admiralicyi Marsden. Na okręcie Ocean przed Kadyxem d. 1 Stycznia 1707.

"Proszę WPana uwiadomić Lordów admiralicyi, iż właśnie przypłynął okręt Beagle z zabranym wczoray Hiszpańskim szonerem, który d. 17 Września z Montevido odpłynął. Z żalem donoszę WPanu, iż wiezie z sobą wiadomość, że Buenos Ayres zostało d. 12 Sierpnia nazad od Hiszpanow zdobyte. Jenerał Beresford i wszystkie woyska, w liczbie około 1400 ludzi, zostały w niewolą zabrane i wewnątrz kraiu zaprowadzone.„

Wypis z listu Kapitana Mudge do P. Marsden. Z Spithad d. 12 Stycznia.

"Mały kupiecki okręt Kupido, ktory okręt Kalipso zabrał, wypłynął d. 13 Grudnia z Montevideo i był do S. Sebastiana w Hiszpanii przeznaczony. W. 10 dni potem zawinął do Rio-Janeiro, gdzie widział się z Kapitanem iednego okrętu, który powiedział, że Buenos-Ayres zostało d. 12 Sierpnia, na miesiąc przed iego odpłynieniem przez Hiszpanow zdobyte; a że Buenos-Ayres leży tylko 107 mil Angielskich od Montevideo, i Kapitan rzeczonego okrętu przy odpłynieniu stamtąd nic o tem nie słyszał, zatem nie wierzył tey powieści.„

Urzędowe doniesienia nie nadeszły iednak dotąd ani od Jenerała Beresforda, ani od Admirała Popham.

Pisma nasze mowią, iż rząd odebrał wiadomośc z wschodnich Indyy do pierwszych dni Października, w których mu donoszą, iż liczba powstańcow pod Rao-Chautki urosła do 50,000 ludzi,

Z Malty przybył pocztowy statek Xżna Elzbieta do Falmutu. Przewozowe statki z woyskiem, które pod zasłoną Admirała Duckworth wyszły z Portsmutu, zawinęły szczęśliwie do Sycylii.

W przeszłym tygodniu wypłynęła z Korku kupiecka flota, z 174 statkow złożona, do zachodnich Indyy pod zasłoną Admirała Gardnera.

Hiszpański szoner, który od okrętu Beagle zabrany został, wiozł procz szacownych towarow 160,000 piastrow.

Potwierdza się niestety smutna wiadomość o zamordowaniu sławnego wedrownika Mungo Park. Zabity został od kraiowcow w Sego, stolicy Króla Bambarra, w Afryce.

Z Paryża d. 24. Stycznia.

Xżę Arcykanclerz państwa doniosł P. Fontanes, iż iest wolą J. C. K. Mci, aby był prezydentem ciała prawodawczego aż do otworzenia przyszłych iego posiedzeń.

Na mocy wyroku Cesarskiego pod d. 12

Grudnia oddane zostaną niesprzedane ieszcze dobra i dochody seminarium Namurskiemu, i będą przez administracyą zarządzane.

Bryg Angielski o 8 działach, ładowny cukrem, bawełną, kakao, futrami i t. d. zabrany został w przeprawie z Halifax do Londynu przez korsarza Marsoin z St. Malo, pod Kapitanem Brebel, i przyprowadzony iest do iednego z naszych portow. Spekulator, inny korsarz z St. Malo, zabrał także dwa statki Angielskie, z których ieden wszedł iuż do iednego z naszych portow. Korsarz Goniec z Dunkierki, pod Kapitanem Segur przyprowadził do Flessingi Hamburski okręt, ładowny 8 o kilkunastu baryłami wina, 175 pipami wodki, fruktami, syropem. Okręt ten był zatrzymany i zabrany przez Angielską fregatę Aimable na uyściu Elby, na mocy ogłoszenia tey rzeki przez Anglikow w zamknięciu. Angielski kommendant wsadził na niego officera i 6 ludzi Angielskich z rozkazem, aby go iak nayprędzey zaprowadzili do którego z portow Angielskich; okręt ten uszedłszy 40 mil, natrafił na powyższego korsarza, który go zabrał. Do Dunkierki przyprowadzony został Pruski okręt o 3 masztach, ładowny masztami, klepkami, deskami i zbożem, zabrany przez korsarza Waleczny.

Fregata Tetyda i korweta Sylf przybyły d. 16 t. m. z Martyniki do Orientu i odbywaią kwarantannę.

Z Szerburga pisza, iż korsarz Czarownik przyprowadził tam okręt Angielski, który zabrał w nocy z d. 16 na 17 w okolicach Gwernsey.

Piętnasty regiment idzie z Brestu do Paryża.

Codziennie przybywaią tu ieszcze na sanhedryn rabini i deputowani z nayodleglejszych okolic. Każdy deputowany od żydow Francuzkich i Włoskich dostaie po 500 fr. na miesiąc.

Zaciąg 1807 roku odbywa się w całem państwie Francuzkim z naywiększym pośpiechem, iakiego nawet w roku 1806 nie widziano. Niektóre nawet departamenta uprzedziły czas do 25 Stycznia wyznaczony, w dostawieniu swych kontyngensow.

Dług narodowy Angielski wynosi podług ostatniego obrachunku do 600 millionow f. szt. (24,000 mill. zł. pol.) Prawda, iż rząd nie płaci tylko prowizyą od niego, która wynosi rocznie do 30 mill. f. szt. (1200 mill. zł. pol.); lecz potrzeba do tego dodać roczne wydatki, które dochodzą do 20 mill. f. szt. Rząd potrzebuie więc rocznie, w czasie nawet pokoiu ogromney summy 50 mill. f. szt. (2000 mill. zł. pol.). Dla zebrania takowey summy nie ma innych źrodeł, iak częścią podatki, częścią pożyczkę.

Z Wasingtonu d. 3 Grudnia.

Na d. 1 t. m. zagaił prezydent Jefferson długą mową posiedzenia kongressu. Co do zatargow z Anglią i Hiszpanią, wyraził „Przewłoka, iaka zaszła w naszych układach z W. Brytanią, zdaie się iuż bydź uprzątniona, i rozumiem, iż w ciągu teraźnieyszych posiedzeń będę mógł kongressowi donieść o ich wypadkach. Jaki zaś skutek będzie z rozpoczętych z Hiszpanią układow, względem zachodzących sporow, nie mogę iescze podług ostatnich listow dokładnie donieść. Od tych wypadkow zależeć będzie, czyli wypadnie potrzeba powiększyć regularne nasze siły. Aże iest niepewną rzeczą, kiedy się stan ich wyiaśni, zatem sądzę bydź rzecza potrzebną podać pod waszą rozwagę tymczasowe środki.„

Prezydent posłał ieszcze senatowi i izbie reprezentantow następuiące poselstwo:

"Z ukontentowaniem donoszę Wam, iż układy między ziednoczonemi ſtanami i W. Brytanii rządem ciągną ſię daley w duchu przyiaźni i poiednania, który każe ſię spodziewać pożądanego skutku. Zaszła była w układach zwłoka z powodu długiey choroby i naſtąpioney potem śmierci Angielskiego miniſtra (P. Foxa). Lecz wyznaczeni do tego od rządu Angielskiego kommiſſarze, okazuią skłonność do przyśpieszenia dzieła poiednania; wszelako przeminie ieszcze czas iakiś, nim żądania nasze na ſtałych zasadach ułożone zoſtaną. —— Widziemy oraz z liſtow naszych pełnomocników, iż tymczasowe zawieszenie zapadłey na oſtatnich poſiedzeniach uſtawy, na mocy którey niektóre towary Angielskie zakazane są wprowadzać do Ameryki, sprawi iako dowod szczerey naszey chęci poiednania ſię i ufności przyiemne wrażenie. Tak przyiacielski krok okaże daley widocznie, iż wszyſtkie środki przedſiębrane są w celu poiednania ſię i sprawiedliwości. — Przydać tu należy, iż te same powody, które służyły do zawieszenia tey uſtawy do 15 Liſtopada, posłużą razem do dalszego iey zawieszenia. A że mamy nadzieię, że dobre porozumienie w krótce przywrócone zoſtanie, słuszność zatem zdaie ſię wymagać, aby miany był wzgląd na podobny wypadek. Zalecam więc z względu w słuszności, przyiaźni i publicznego intereſſu zawieszenie pomienioney uſtawy do przyzwoitego czasu. — D. 3 Grudnia 1806.

Tomasz Jefferson.

Z Madrytu d. 10. Stycznia.

Gazeta dworska wyraża: "Wiadomo publiczności, iak w barbarzyńskim sposobie rozpoczęli Anglicy przed 2 laty woynę przeciw Hiszpanii, zabraniem 4 okrętow z pieniądzmi. Wiadomo daley, iak rząd Angielski wspierał buntownika Mirandę woiennemi okrętami, i że Półkownik Burr uſiłował Amerykańskie ſtany wplątać w woynę z Hiszpaniią. Lecz Miranda zoſtał w attaku przeciw południowey Ameryce haniebnie odpartym, a Burr znayduie ſię iuż w więzieniu. Anglicy podeszli Buenos Ayres; rozumieli, iż przez to zdobycie potrafią do całey Hiszpańskiey Ameryki otworzyć drogę dla swoich rękodzieł. Tym czasem rządca Montevideo wyparł ich ſtamtąd z znaczną ſtratą w ludziach i okrętach, i Ameryka nasza ieſt teraz zabezpieczona przeciw ich dalszym zamachom. Niechay teraz widzą, gdy większa część Europy ieſt dla nich zamknięta, co poczną z swemi rękodziełami!"

Z Hagi d. 13. Stycznia.

Od dnia wczorayszego wielka panuie tu trwoga. Czwarta prawie część miaſta Leydy będącego w pobliskości leży w gruzach. Okręt, na którym znaydowało ſię 80 baryłek prochu, przeznaczonego do Utrechtu, i który ſtał na kanale w środku miaſta, wyskoczył, przez nieoſtrożność maytka palącego tytuń, na powietrze. O godzinie 7 dowiedzieliśmy ſię o szczegołach tego nieszczęścia. Wszyſtkie prawie domy nad kanałem zgorzały, a inne mniey, więcey ucierpiały. Przeszło 60 osób, a między niemi Profeſſorowie Lau i Luzac utracili życie. Król znaydował ſię własnie na komedyi, gdy mu adjutant przywiozł tę smutną wiadomość. Król Jmć udał ſię natychmiaſt na mieysce, i wyznaczył po 10 czer. zł. dla każdego, któryby życie komu uratował. Magiſtratowi kazał także wyliczyć znaczną summę na pierwsze potrzeby. Wszyſtkie ulice w Leydzie zapełnione są rozwalinami. Kilka kościołow bardzo ieſt uszkodzonych. Studenci przyłożyli ſię wiele do ratowania nieszczęśliwych, za co im Król wdzięczność swoią oświadczyć kazał. Dla nie maiących przytuł-

ku Król Jmć pałac swoy na Busch ofiarował.

Z Hamburga d. 23. Stycznia.

Marszałek Brune przyiechał do tuteyszego miasta.

Głowna kwatera Marszałka Mortiera opuściła Anklam.

Xżę Oranii bawi teraz w Köslin niedaleko Stargard w Pomeranii.

Z Wrocławia d. 21. Stycznia.

Po niesłychaney wrzawie, trwodze i niespokoyności, na które w czasie dwoch miesięcznego oblężenia wystawieni byliśmy, powraca spokoyność i wesołość; lecz smutny widok tylu zburzonych domow, zabitych osób, których liczba przeszło 130 wynosi; widok obszernych przedmieść, których większa część leży w gruzach, napełnia czułe serce boleścią. Pomiędzy kościołami wewnątrz miasta naywięcey ucierpiał kościoł Elizabetek. Klasztor zaś dobroczynnych tych panien, które bez różnicy religii przyymowały i opatrywały chore kobiety bez żadnego stałego funduszu, iest zupełnie zgruchotany, naymocnieysze sklepienia porozwalały bomby, a z chorych 15 tylko osób ocalono, co przeraża żalem czułe serce na cierpiącą ludzkość. Niektóre domy zupełnie są obalone, z wielu stoią tylko ściany, a wewnątrz wszystko iest zgruchotane.

Od 15 t. m. rozbieraią wały naszego miasta i zasypuią fosy.

Stosownie do wyroku Cesarskiego, ogłaszaiącego wyspy Angielskie w stanie zamknięcia, wydał Audytor rady stanu Angelas, iako intendent Wrocławia i Szląska, pod d. 16 t. m. rozporządzenie, ażeby każdy bankier, kupiec i każdy inny człowiek, posiadaiący składy, towary, pieniądze lub maiący co do płacenia poddanym Angielskim one w przeciągu 24 godzin podał.

Z rozkazu Xcia Hieronima bilety skarbowe nie będą więcey w publicznych kassach przyymowane.

D. 16 nadeszła tu wiadomość, o poddaniu się w tym dniu miasta Brzegu. Załoga iego składaiąca się w większey części z 3go batalionu Jenerała Malszyckiego, 1550 głow wynosząca, poszła w niewolą woienną. Z resztą kapitulacya podobna iest do Głogowskiey i Wrocławskiey. Xżę Hieronim udał się tam d. 18 lecz tegoż dnia w wieczor tu powrocił.

Teraz następuie koley na Koźle i Szwidnicę. Przeciw Kozlu poszła pierwsza dywizya Bawarska, a przeciw Szwidnicy woysko Wirtemberskie. Druga dywizya Bawarska stoi w naszem mieście załogą, a dywizya Lefewra w Strehlen.

Xżę Hieronim obiechał kilkokrotnie z znacznym orszakiem nasze miasto, a mianowicie oglądał zniszczone przez bombardowanie mieysca. Teatr zaszczycił także swą obecnością. Kommendantem miasta iest Półkownik Meyronnet mianowany, który rozkazał pod d. 17, aby aż do 20 oddana była znayduiąca się po prywatnych domach wszystka broń i zapasy woienne.

— D. 24 Stycznia — Xżę Jmć Hieronim dał d. 21 tuteyszey szlachcie pierwszą audyencyą.

Od wczoraysza ustaie stołowanie przez gospodarzy stoiących tu załogą żołnierzy; mieso i chleb dostaią z magązynow; gospodarz obowiązany tylko iest dostarczyć im drzewo do gotowania, sol i legominę.

Kommendant tuteyszy Meyronnet udał się do tuteyszych wiezień, i znaczną liczbą osób, których wykroczenia mnieyszey były wagi, kazał wypuścić.

Wiadomości Woienne.

Czterdziesty dziewiąty dziennik wiel-

kiev armii Francuzkiey. W Warszawie d. 8 *Stycznia* 1807.

"Poddał się Wrocław. Do główney kwatery nie nadeszły ieszcze warunki kapitulacyi, rownie iak opis składow tameyszych żywności, mundurow i artyleryi. To tylko wiemy, że są znaczne. Xżę Hieronim musiał uż wniyść do Wrocławia. Oblegnie potem Brzeg, Szwidnicę i Koźle.

"Jenerał Wiktor, dowodzca 10go korpusu, udał się w drogę, dla rozpoczęcia obężenia Kolberga i Gdańska, i opanowania tych mieysc w czasie ieszcze zimy.

"P. Zastrow, skrzydłowy adjutant Króla Pruskiego, który podpisał był rozeym, którego Pan iego nie potwierdził, otrzymał za powrotem do Królewca urząd ministra zagranicznych interessow.

"Jenerał Michelson znayduie się zawsze ieszcze w Moldawii. Niemamy dotąd wiadomości, czyli udał się przeciw armii Tureckiey, zaymuiącey Bukarest i Wołoszczyznę. Działania iego kończą się na opasaniu Chocima i Benderu. Wielkie dzieią się poruszenia i uzbroiania w całem Tureckim państwie, dla odparcia tak niesłusznego nagabania.

"Jenerał Baron St. Vincent przyiechał z Wiednia do Warszawy, i przywiozł list od Austryackiego Cesarza do Cesarza Francuzow.

"Od trzech dni znaczny śnieg upadł, i mocne chwyciły mrozy. Sanna droga zrobi ła nader szybką kommunikacyą między armiią; lecz znowu zaczęna się odwilż. Polacy mowią, iż podobna zima co ten czas iest u nich niezwyczayna; iakoż tak iest łagodna, iż w Paryżu nie bywa taka o tey porze roku.

Piędziesiąty dziennik. W Warszawie d. 13 *Stycznia* 1807.

"Francuzkie woyska zastały kilkunastu chorych Rossyan w Ostrołęce, których nieprzyiaciel nie miał czasu uwieść. Procz straty, którą Rossyyska armiia poniosła w zabitych i rannych, ponosi wielką ieszcze stratę przez choroby, które się coraz bardziey zagęszczaią w iey szeregach. W całey Polszcze Pruskiey nie ma nigdzie nieprzyiaciela. Król Pruski opuopuścił Królewiec i udał się do Memlu.

"Marszałek Mortier postępuie przeciw Pomeranii Szwedzkiey.

"Listy z Bukarestu donoszą o uzbroianiach Baszow Baraktara i Pasmana Oglu. D. 20 Grudnia stała przednia straż Tureckiey armii w liczbie 15,000 ludzi, na granicach Wołoszczyzny i Moldawii na przeciwko Xcia Dołgoruki, który tam wkraczał. Tureccy officerowie przechodząc przez Bukarest, zdawali się bydź bardzo roziątrzonemi przeciw Rossyanom, i rzekli do obecnego w tem mieście Francuzkiego officera: "Zobaczą Francuzi co my dokazać zdołamy; składac będziemy prawe skrzydło armii w Polszcze i zasłużemy na pochwałę Cesarza Napoleona.„ Wszystko iest w tem państwie w poruszeniu. Szeikowie i Ulemowie zachęcaią lud w publicznych mowach do uzbroiań, iakoż młody czy stary bierze się do oręża dla odparcia tego niesłusznego wtargnienia. Hrabia Italinski uniknął iedynie więzienia w siedmiu wieżach, obietnicą, iż powracaiący z Petersburga goniec przywiezie rozkaz Rossyyskiemu woysku do ustąpienia z Moldawii i oddania Chocimia i Benderu. Serwiianie uznani od Rossyan iako sprzymierzyńcy, opanowali na Dunaiu Austryacką wyspę dla strzelania do Belgradu. Rząd Austryacki wydał rozkaz wyparcia ich stamtąd. Rownym iest interessem Austryi i Francyi, aby Moldawiia, Wołoszczyzna, Serwiia, Grecya, Romeliia i Natoliia nie stały się łupem ambicyi Rossyyskiey. Interess Anglii rownie na tem cierpi, iak interess Francyi i Austryi.„

DODATEK

DO Nru 13.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedziele Dnia 15. Lutego 1807.

Z Wenecyi d. 19. Stycznia.

W Dalmacyi wszystko iest w spokoyności. Wiele małych oddziałow Francuzkiego woyska powraca ztamtąd dla braku żywności do Friolu.

W Raguzie, które miasto postawione iest przez Francuzow w naylepszym stanie obrony, znayduie się znaczna załoga, która potrafi dzielnie odeprzyć dalsze attaki Rossyanow od strony Kattaro.

Karnawał będzie tu iak dawniey za pozwoleniem policyi odbywany.

Dotąd znaydowało się tu wiele ubostwa, którzy nie mieli przytułku, tylko pod sklepieniami prokuratury S. Marka przy małym ogniu zimne nocy przepędzali. Z rozkazu Wice-króla Jmci przedsięwzięte są środki, iż ci nieszczęśliwi nocuią teraz w ciepłych izbach.

Od brzegow Menu d. 27. Stycznia.

Król Bawarski wyznaczywszy rozporządzeniem swoim pod d. 21 Grudnia protestantom kościoł w Monachium, dozwala im wolnego wyznania, i zapewnia takie same prawa, iakie są Katolikom przez traktat między Francyą i Saxonią przyznane.

Uważaią, iż Bawarskie i Wirtemberskie woyska wchodzą powtornie iako nieprzyiaciele do Szląska. W siedmioletniey woynie walczyły bowiem z armiią Wielkiey Maryi Teressy.

Pestalozzi wydał w Lausannie obwieszczenie, zapowiadaiąc publiczności, iż wydawać będzie dziennik w materyi edukacyi i ukształcenia serca, ieżeli znaydzie dostateczną liczbę prenumerantow.

W Londynie założona także została drukarnia z stereotypow, w którey co poniedziałek wychodzi xiążka iakowego autora. Szkoły główne Oxfordska i Kambridgi, które same tylko maią w Anglii prawo do wydawania biblii, każą teraz biblią i xiążkę do nabożeństwa stereotypami drukować. Tak więc wynalazek Francuzki, przeciw któremu krzyczeli Anglicy, zaprowadzony nakoniec w Anglii został.

Z Sztokolmu d. 23. Stycznia.

List z Petersburga wyraża: Monarcha nasz odbiera codziennie dowody przychylności i miłości swoich poddanych. Miasto Moskwa dostawia bezpłatnie 1500 koni, Petersburg daie 1 mill. a Hrabia Alexander Orłow 1½ mill. rubli na potrzeby armii. — Jenerał Buxhewden iest od armii odwołany.

W Szwecyi zaszczepiono w roku przeszłym 23,000 dzieciom krowią ospę. Król Jmć

rozdać kazał znaczną summę pieniędzy pomiędzy lekarzow, ktorzy się tem dobroczynnym dziełem zatrudniali.

Z Frankfortu d. 24. Stycznia.

Polowy Lekarz Angielski Gregor, ktory odbył w Egipcie kampanią 1801 roku, i zastanawiał się nad panuiącą często na wschodzie morową chorobą, doszedł, iż ta mało rożni się od zachodnio-indyyskiey żołtey gorączki, nazwaney od lekarzy *typhus.*

Stosownie do wydanego w Warszawie pod d. 5 Stycznia Cesarskiego wyroku, nałożona na kray Heski kontrybucya zapłacona bydź ma z kapitałow, ktore mieszkańcy winni są Elektorowi iako pożyczkę.

Mowią, iż Krol Wirtemberski i dotychczasowemu Feldmarszałkowi Austryackiemu, Xciu Ferdynandowi Wirtemberskiemu, swoiemu bratu, odda nad całem swem woyskiem dowodztwo i inne ieszcze nada mu godności. Xżę Eugieniusz Wirtemberski ma także opuścić służbę Pruską.

Od brzegow Dunaiu d. 25. Stycznia.

Onegday przeiechał Marszałek Massena z naywiększym pośpiechem przez Ratyzbonę do Warszawy, gdzie otrzyma zapewne od Cesarza Napoleona plan działań z wyższych Włoszech przeciw Rossyyskiemu woysku. Spodziewać się zatem należy, iż w krotce powroci do zgromadzaiącey się w Istryi armii, ktora ma 50.000 ludzi wynosić.

Rossyanie werbnią nietylko w Mołdawii i w Wołoszczyznie, ale i w innych Tureckich prowincyach, i zaciąga się wiele Grekow, iedną z niemi religiią wyznaiących.

Z Demmina d. 28. Stycznia.

Pogłoski, iż nasi sąsiedzi, Szwedzcy Pomeranie, wolni będą od nieszczęść woiennych, iuż upadły, gdyż od kilku dni i dzisieyszey nocy ieszcze korzystały wesołe tu regimenta Francuzkie, pod rozkazami dywizyynego Jenerała Dupont, z zamarzłey rzeki Peene dla wkroczenia do Pomeranii Szwedzkiey. Trudnią się teraz postawieniem mostu, ktory Szwedzi rozebrali, dla przeprowadzenia artyleryi i iazdy, ktora na to czeka. Wszędzie pality się znaki Szwedzkie. Greifswald, Wolgast i Grim dziś ieszcze znaydować się będą w ręku Francuzow.

Po południu o 3 godzinie.— Most iuż gotowy; wszystko przezeń przechodzi bez doznania naymnieyszego oporu. Marszałek Mortier wszedł także dziś z Anklam do Pomeranii Szwedzkiey.

Z Moguncyi d. 27. Stycznia.

Wczoray o godzinie 8 z rana Cesarzowa Jmć opuściła nasze miasto przy wystrzałach z dział i odgłosie dzwonow, powracaiąc do Paryża. Dziś przybędzie do Strazburga, skąd uda się, dla odwiedzenia WW. Xiążąt Badeńskich, do Karlsruhe. Następczyna Badenska, Xżna Stefaniia, towarzyszy Cesarzowey Jmci. Krolowa Jmć Hollenderska udała się na powrot do Hagi.

Dla pożegnania Monarchini naszey ziechał tu Xżę Jmć Prymas z Aszaffenburga. Przed wyiazdem rozdała bardzo wiele podarunkow. Na wiosnę spodziewamy się cieszyć się znowu iey obecnością.

Rozmaite Wiadomości.

Z wszystkich stron zgadzaią się doniesienia, iż dwor Duński woli raczey łączyć się z Francyą przeciw Anglii, niżeli z Angliią przeciw Francyi, i z tego powodu przychyla się do planow Francyi.

Feldmarszałek Kamenski nosi dla wiele woyskowey nauki i taktyki, ale iest nieszczęśliwy w woynie, i dla tego nie był od Imperatorowey Katarzyny lubiony, chociaż wiedziała, że posiada talenta. Suwarow, ktory

rzadko komu sprawiedliwość oddał, zwykł był o nim mawiać: "Kameński zna sztukę woienną, ale woyna go nie zna. Ja nie znam sztuki, ale woyna mnie zna.,,

Gazeta Bamberśka wyraża: — Jenerał Benigsen, rodem z Hanoweru, ma przeszło lat 60. Działaniami woiennemi kierunie naywiętey iego Jenerał kwatermiſtrz Steinheil. Feldmarszałek Kameński otrzymał poniekąd dla tego naywyższe nad armiią dowodztwo, aby zapobiegł zazdrości pomiędzy Jenerałami Benigsenem i Buxhewden. Lecz na końcu ieszcze Grudnia złożył Feldmarszałek Kameński dowodztwo. Powyższa gazeta podaie ſiły Roſſyi do 300,000 ludzi.

Teraźnieysza lekka zima, pod czas którey w wielu okolicach rozwiiaią ſię drzewa, kwiaty i zioła, należy do zim, które są w Niemczech pamiętne, iako to: W roku 1289 tak wielkie było ciepło, iż dziewczęta ubrały ſie na Boże narodzenie i na trzy Króle w fiąłki i inne kwiaty. W roku 1420 tak była łagodna zima, iż drzewa w Marcu, a winnice w Kwietniu kwitły; były iuż w tym mieſiącu doyrzałe wiśnie, a w Maiu dochodziły winne iagody. W roku 1524 kwitnęły około Bożego narodzenia fiałki i inne kwiaty. W roku 1538 nadzwyczay była ciepła zima. W roku 1572 tak była ciepła zima, iż w Styczniu rozwiiały ſię drzewa, a w Lutem gnieździły ſie ptaki; toż samo działo ſię 1585, gdzie około Wielkiey nocy wyſypywało ſię żyto; 1607 kwitnęły w Lutem kwiaty; 1609 kwitnęły w Liſtopadzia wiśnie; 1617 kwitnęły kwiaty w Styczniu i gnieździły ſię ptaki; toż samo w roku 1659. W roku 1722 tak była ciepła zima, iż w Styczniu w piecach nie palono.

DONIESIENIA.

Na oſtatnim dla dzieci balu w domu P. Knotza znaleziony i w C.K. Dyrekcyi policy-Krakowskiey złożony, zoſtał kobiecy płaszcz. Właścicielka więc ma ſię o niego do wspomnioney C.K. Dyrekcyi zgłosić. W Krakowie d. 29 Stycznia 1807.

W C.K. Krakowskiey Policyi Dyrekcyi znaydowały ſie od dawnego czasu znalezioną dwa pularesſy ieden z pięcią reńskowemi Bankocetlami, a drugi z iednym ryń. Bankocetlem w depozycie, który oſtatni prawdziwemu właścicielowi iuż oddany ieſt, ponieważ w dawnieyszych obwieszczeniach summa znalezionych pieniędzy wyrażona nie była, a zatem powtornie dla uniknienia wszelkiey omyłki tymże uwiadomia ſię. W Krakowie d. 2 Lutego 1807.

Ponieważ wypisany na dzień 23 Octobra r. z. konkurs dla osadzenia wakuiącego w Sandomierzu Syndyka mieysca, z pensyą roczną 400 ryń. złączonego bezskutecznie upłynął, przeto w tey mierze powtorny konkurs na 15 Lutego r. b. z tym dokładem wypisuie ſię, iż kompetenci proźby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone, przed upłynieniem terminu do Radomskiego Urzędu Cyrkularnego podawac maią.
W Krakowie dnia 29 Stycznia 1807.

Ponieważ wypisany na 20 Octobra r. z. konkurs dla osadzenia w Chełmie Interymalnego Syndyka mieysca z pensyą roczną 300 ryń. bezskutecznym zoſtał, przeto powtorny w tey mierze konkurs na 15 Lutego r. b. z tym dokładem wypisuie ſie, iż kompetenci proźby swe popieraiącemi zaświadczeniami, dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone na wspomniony termin do C. K. Cyrkularnego Urzędu w Biały podawać maią. W Krakowie dnia 29 Stycznia 1807.

Przy Jasielskim magiſtracie zawakowało Syndyka mieysce z pensyą roczną 400 ryn. Dla osadzenia więc tegoż wypisuie ſię konkurs do d. 15 Lutego z tym dokładem, iż kompetenci, życzący sobie tego mieysca proźby swe popieraiącemi zaświadczeniami osobliwie dekretami Eligibilitatis ex utraque linea, zaświadczeniem moralności opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do Jasielskiego C. K. Urzędu Cyrkularnego podawac maią.

W Krakowie dnia 29 Stycznia 1807.

Magiſtrat Miaſta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszemi do publicney podaie wiadomości iż dom na Wesoły pod Nrem 245 ſtoiący na gruncie do kościoła S. Mikołaia należącym, Gabryela Kłosińskiego własny, ryn. 618 kr. 10 o (odtrąciwszy ciężary gruntotowe) sądownie na dniu 20 Maia 1805 oszacowany na żądanie JX. Karola Barańskiego, a to na zaspokoienie długu 100 zł. ryn. iemu należącego ſię, na dniu 19 Lutego R. 1807 o godzinie 3 z południa przez publiczną licytacyą w Sądzie tuteyszym odprawiac ſię maiącą, za naſtępnemi warunkami sprzedawany będzie, iż

a) Każdy licytant 10 część summy szacunkowey przed licytacyą iako zakład złoży.

b) Przyszły zaś nabywca resztuiącą z licytacyi wypadłą kwotę w dniach 14 po licytacyi do depozytu tuteyszego tym pewniey złożyc obowiązany będzie, gdyż w przeciwnym razie nowa na iego koszt i niebespieczeńſtwo licytacya wypisanąby zoſtała, nakoniec.

c) Tenże corocznie czynsz ziemny zł. ryn. 2 kr. 30 do Fary Kościoła S. Mikołaia na Wesoły regularnie płacic winien. Wszyscy chęć kupna maiący na wzwyż rzeczonym czaſie i mieyscu znaydować ſię maią. Wierzyciele zaś zapisowi ninieyszemi napominaią ſię ażeby nieoczekuiąc osobnych przypozwań pretensye swoie do protokołu licytacyi wpisac nie zaniedbali, gdyż na nie nadgłaszaiących ſię przy podziale summy z licytacyi wynikaiącey, żaden wzgląd miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodziński.

Z Rady Magiſtratu C. K. Stołecznego Miaſta Krakowa.
Dnia 12 Grudnia 1806.
Morawski.

Magiſtrat Miaſta C. K. Stołecznego Krakowa ninieyszemi do wiadomości podaie, iż po upłynionym pierwszym na dniu 27 Liſtopada r. b. dla niedoſtatku licytantow terminie kamienica na Kazimierzu pod Nrem 122 ſtoiąca, Jerzego Windyszbaura dziedziczna zł. ryn. 15,742 kr. 24 oszacowana, na żądanie prawem przekonywaiącego P. Henryka Aebly na zaspokoienie długu zł. ryn. 6082 kr. 41 na dniu 19 Marca 1807 o godzinie 3ciey po południu przez publiczną licytacyą w tuteyszym Magiſtracie odprawiac ſię maiącą sprzedana zoſtanie, a to za naſtępnemi warunkami: Iż

a) Każdy Licytant 10tą część summy szacunkowey przed licytacyą złoży. Niemniey

b) Przyszły nabywca resztuiącą kwotę w dniach 14 po podpisaniu protokołu licytacyi do depozytu tuteyszego tym pewniey złożyc obowiązany będzie, gdyż inaczey nowa na iego koszta i niebespieczeńſtwo licytacya wypisanaby zoſtała.

Wszyscy zatem chęć kupna maiący teyże kamienicy maią ſię na oznaczonym mieyscu i czaſie ſtawic. Wierzyciele zaś zapisowi ninieyszemi tym końcem napominaią ſię, ażeby nieoczekuiąc przypozwań, pretensye swoie do protokołu licytacyi oznaymili, gdyż na nienadgłaszaiących ſię przy podziale summy licytacyyney żaden wzgląd miany nie będzie.

Gollmayer.
Krzyżanowski.
Łodziński.

Z Rady Magiſtratu C. K. Stołecznego Miaſta Krakowa.
Dnia 5. Grudnia 1806.
Plinta.

(Przy dziſieyszey Gazecie znayduie ſię drugi Dodatek.)